

F O A I E

пептръ

МИНТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 37.

Luni 14. Septembrie,

1842.

Domnъз Др. Ст. Л. Рот ши Ромънїи Арделенї днпнаїтеа Дътнеа-лвї дн прївїндъ кътръ свїеретеле Магїарїлор деспре панславїстѣ.

(Брмаре)

Дакъ аш аве ла тѣпъ табеллеле де днпопорїтеа Ардеалелї — че сѣпт дн кабинет, — аш шті да маї вїне релациїле локвїторїлор, їар акъм кам пе апропїете днї днкїпескѣ дн пзмерї рътънзї днпопорїтеа Църї асфел:

Магїарї	400,000
Секї	300,000
Сасї	300,000
Ромънї	900,000
Алте попоаре	100,000
		<hr/>
		2,000,000

Чева маї тѣлт, чева маї пѣцїн; аїчї ла локъл ачеста тареа акъратедъ пз фаче ашеа тѣлт*). Ачесте цїфре реварсѣ де-

*) Ба пептръ пої фаче фоарте тѣлт, днкъ шї пептръ Магїарї къчї канд е ворва де днгїдїреа ромънїстѣлї, кз влпъ сеатъ днгїдїторъла аре сѣ штіе кѣт есте възкътъра де таре, ка, дакъ ва vede кз е маї таре, декѣт

стѣлъ лѣтїнъ аспра зїсеї теле, кз лїмба ромънїлор есте дн адевър лїмба Църї.

Дакъ акъм Ромънїї, карїї дзпъ орїцїна лор сѣпт Славї (!!)*) ар атър-на днтр'аскѣсѣ кътръ пзтернїка днпъръцїе славїкъ — дзпъ към препзпѣ магїароманїї кз панславїстѣл лор, — атънчї пеам афла кз влпъ сеатъ днтр'о пзсъръ пеплѣкътъ. Пептръ - кз Фараон зїчеа:

днсвн тръпъла дн каре а сѣ їнтре, сѣ-шї трагъ тѣсърїле сѣ пз се днпече. Нзтъръла Ромънїлор есте маї таре: Шематїстѣл е-пїскопїеї Фьгърашѣлї есте де фадъ шї дїп ел се vede кз нзтъръла Ромънїлор зпїдї есте = 608,545. Нзтъръла Ромънїлор че зр-теазъ леѣеа вїсерїчеї ресърїтѣлї пезпїте (ортодоксе), дзпъ към т'аѣ днкредїндат въз-вацї вреднїчї де тот кредетъла шї кз влпъ шгїїндъ деспре лѣкръл ачеста, есте чева маї таре декѣт ал Ромънїлор зпїдї. Сѣ нзпепт днсъ маї нзпїнѣ, пептръ амѣндоаѣ пзрцїле кѣте шеасѣ сѣте де шїї шї тотъшї есе зѣ нзмер = 1,200,000.

Трад.

*) Ба нїчї декѣт; Ромънїї пз шгїѣ нїмїкѣ де Славї, декѣт кз лїмба славонъ деспотїзнд дн вїсерїчеле ромънпшгїї, аѣ фѣкът шї пз теле де Славѣ пеплѣкът Ромънїлор. Пз-ререа Domnїегале, Domnъле Доктор, есте о пзрере фоарте грешїтѣ; Ромънїї шгїѣ пѣ-маї кз еї сѣпт ачееа че дї аратъ штеме: Ромънї. Трад.

„Кънд се ва рідика врези ресвоіѣ, еі се вор вні къ врѣштаниі пострі ші се вор ошти дн контра поастрѣ (ешіре к. I. в. 10). Днсъ маі днаіnte de а фі днгріжаді деспре ачаеста ші de а лѣа тѣсѣре дн-протівѣ, ар тревѣі съ фіе афарѣ de тоатѣ дндоіала зрѣтѣоареле доаѣ пѣнтѣрі:

1. Оаре днпѣрѣдіа славікъ (рѣсікъ) аре дн адевѣр скопѣл de а траѣе ла сіне тоате Цѣреле не знде локѣскѣ Славі, ка не о днѣрѣкъміnte а трѣпѣлѣі de къпентеніе.

2. Оаре Славіі Австріені, ар фі еі плекаді а рѣтпе баіера каре дн сіне легаді ші а інтра дн алта?

О політїкъ прївігіетоаре поате съ-ші днкіпѣіаскъ ачесте днѣтѣмплѣрі ка пѣтїнчіоасе, ка съ пѣ фіе сѣрпрїнсѣ ші съ-ші піардѣ прїп ачаеста къмпѣтѣл, токмаі а-шіа, прекѣт днцелелепта преведїндѣ сіне тѣлѣтѣеле саѣ пѣштеле de апѣ гата ші дн чеа маі вѣпѣ старе, днаіnte de а ісѣвкпї фокѣл; дар къ тоате ачесте пѣ не сілеште днкъ пічі о невоіе de а свїера прїп вѣіле Цѣреі: Arde! arde! — Съ лѣсѣт ла о парте, къ зп асемене препѣс, ка чел че се рїдікъ дн панславїстѣ, есте о вѣтѣтаре фѣкѣтѣ знеі пѣтері днпрїетїніте, кареа — чел пѣдїпѣ акѣт — се аѣлѣ не зп дрѣт дестѣл de чїнстїт ші сіпчер; съ тѣчем, къ, о асемене днпегрїре а маі тѣлтор міліоане, есте о зрдісіре пѣнтѣрѣ каре пімене пѣ поате респнде: тотѣші тревѣе съ днцелелеагѣ орї чїне, къ о асеменеа днвїновѣдїре днкъ пѣ къпрїнде дн сіне пічі о жѣрзїндѣ спре а преѣаче дн-трѣ піміка атѣт скопѣрїле de дн афарѣ кът ші дорїрїле дн лѣзптрѣ, — дакъ ѣ-пеле ка ачесте сѣпнт дн адевѣр. Ної не

temet de тѣшкѣтѣра пѣпѣрчеі; днкъ прїп ачееа къ о спѣнем, венїноші еі дїндї тот рѣтѣѣѣ пѣвѣтѣмаді дн гѣрѣі ші пѣ і се вор стѣлде прїп ачаестѣ тѣртѣрїсіре! Дескоперїндѣ-не теата тѣртѣрїсісїм слѣ-вїчіѣвѣа ші не днкредереа дн пѣтеріле поа-стре. Дескоперїреа фрїчеі есте днкъ ші о іспїтѣ пѣнтѣрѣ чел днвїновѣдїт, каре дн днвїтѣ съ черче а се фолосї de тѣртѣрїсіта слѣвїчіѣвѣе. Ашеа дар, дн локѣ de а адѣче ла дндоіалѣ сѣпѣрѣтѣоаре сіпчерїта-теа вечїнімор, — дн локѣ de а днфїера не къпчетѣченї къ вѣпѣзѣторїа, не о сіп-гѣрѣ вѣпѣіалѣ ші тотодатѣ а дескїде те-тѣтѣлѣі окїі ка съ ваѣѣ дн че ле есте днфрїкошѣтор, — дн локѣ de а се пѣне ка пеште славі орї невоіашї ла стѣмпѣл de осѣндѣ прїп тѣртѣрїсіреа къ ле есте фрїкъ: Магіароманї ар фі фѣкѣт маі вїне съ се фі гѣндїт de каселе мор, съ фі тѣ-кѣт ші съ фі лѣсат ачаестѣ грїжѣ гѣвер-пѣлѣі, аї кърѣі днпїндї окїі пічі адорпѣ піче dormѣ тоді пічі одатѣ. —

Днсъ акѣт, дѣпѣче се днѣтѣмплѣ че пѣ се къвенїеа, шї дѣпѣче одатѣ Магіа-романї аѣ дат вѣпѣтѣ ачестор несокотїте але мор ворѣе, маї къ с'а пѣскѣт о дато-рїе пѣвлїкъ а да пегѣроасеі порпїрї оаре-каре лѣтїпѣ тѣпѣдѣкътоаре. De рѣдн-фрѣпѣере пѣмаї поате фї ворѣа аїче, къчі ар піросї а: qui s'excuse, s'accuse (чїне се десвїновѣдеште, се днвїновѣдеште); дн протівѣ ар фі о даторїе маї опоратѣ а се гѣндї омѣл de мїжлоачеле знеі по-літїче превенїтоаре, ка, дакъ есте вре о толїтѣ дн аер, съ се поатѣ пре днпїтїпї-па ліпїчіѣвѣа орї ісѣвкпїреа воалеї. —

Кънд ва фі одїноарѣ съ се хотѣреа-скѣ de чїне есте съ се дїе Славіі, ачест

таре ресвоиѣ се ва дескиде пе талзрїле дзпзрїеї де жос. Аїче есте пзнтъл, знде пордъл шї апзсъл вор їсві амар зпъл дн-тр'алтъл. Церманїа ва апзра але сале їн-тересе, Рзсіа се ва фолосї де сїмпатїїле сале. Церманїї се вор лзпта пентрз естї-теа са, Славїї пентрз прїнчїпат песте Ез-ропа. Кїар Константїнополъл ва кзде пз-маї, кжнд маї днтжїѣ зп лапцз рзсескз ва дпкїде гзра дзпзрїеї. Ла попоареле де пе цермїї дзпзрїеї, афлз Рзсіа мїліоане де чеї де о кредїнцз шї віцз*) кз сїне, карїї аштеаптз зїза тжпзтзїреї, — дпте-меїереа дппзрздіеї чемеї поаве. Дакз шї пз сжпт Ромжнїї Арделенї аплекадї Рзшїлор ка зпора че сжпт Рзшї, дар тот сжпт еї депрїншї а vedé дп Ромжнїа про-прїа лор патріе.**)

Ашеа дар, тзкаркз взсзла їнїмеї лор пз есте порнїтз кзтрз Рзсіа, тотзшї вжрфэл аратз кзтрз „Царь,“***) кзтрз Ромжнїа, каре, кз тоатз апархїа де маї пайнте, Ромжнїлор пострї акзт ка шї маї пайнте ле есте пзтжпнтэл Канаан, дп каре кзрце лапте шї мїере. Вржнд дар а траде пе Ромжнїї пострї де кзтрз Рзсіа, — ла каре пзтаї ворвеле магіароманїлор ї-аѣ фзкзт лззторї амїн-те †), чел дїнтжїѣ лзкрз есте а-ї дпстрейна

де кзтрз Ромжнїа (!). Ашеа дар полі-тїчеште ар фї а се деснода дпстревареа а-чеаста: „Кзт ва дпстрейна чїнева пе Ро-мжнїѣ де кзтрз Ромжнїѣ?“ Дп генерал, маї мзлцемїтор респзсз пз с'ар пзтеа да декжт ачеста: Сз се деспарцз прїн део-сесїтз релеце саѣ релїдїе, — лїмзвз шї їнтерес. Пе ачест дїн зртз — їнтере-сзл — дп сокотескз еѣ де чел маї по-трївїт шї зпїкзл мїжлокз: пе челелалте доаѣ пз пзпз пїчї о дпсемпзтате деосе-вїтз. Сз vedem тотзшї.

Релецеа се афлз де маї мзлтз вре-ме сзпт лзкраре (дпцелече сїлїнда де а зпї пе Ромжнї кз вісерїка романз): Ма-гіароманїї вор а-шї черка порокзл кз лїмзва; ворва пентрз їнтересе о вот лза пої кз modestia че се кзвіне.

Кредїнца Ромжнїлор дп амбе прїн-чїпателе есте чеа крештїнеаскз. Дакз Славїї шї Ромжнїї чеї де дїн афарз пз ар фї крештїнї, атзпчї сїнгзр крештїнїстзл ар траде пе Ромжнїї пострї (пе Арде-ленї) де кзтрз ачеїа: Вісерїка крештїнз ар форма пзнтзла де атрадере шї дп-пїцдере. Дар, фїндкз Славїї шї Ромжнїї чеї де афарз сжпт крештїнї ка шї чеї де аїчї, се факз акзт доаѣ атрадереї де о по-трївз дп лззптрз шї дп афарз шї ашеа Ромжнїї пострї ретжпнз дп мїжлокз пе-мїшкандї.

*) Дпсз пзтаї дп дреапта дзпзрїеї Домпзле, Домпїата пз кзпоштї прїнчїпателе ромжнїештї дела дзпзрїе. Trad.

**) Ба пз Домпзле, шї маї жосз ддї воїѣ спз-не: кзт пз? Trad.

***) Ромжнїї Арделенї пе Цара ромжнїеаскз о пзтескз пзтаї; „Царь.“

†) Фїї сїгзр кз Ромжнїї парте аѣ рїсз де а-чеастз дешепартз театз а Магіарїлор, парте аѣ лзпздат дела сїне кз зрїе дпвїновздіреа че се арзїка пе джпшїї, дар чеї маї мзлцї

аѣ прїчензт кз панславїстзл дп гзра Магіа-романїлор есте пзтаї о таскз, сзпт каре дпшї аскзнд адевзратзл скопз; шї ворвеле ачелеа, дпкжт сокотештї кз ар фї фзкзт пе Ромжнї лззторї амїнте ла Рзсіа, те дпкре-дїнцезз, кз аѣ їнтраг пе о зреке шї аѣ ешїт пе алта. Trad.

Дъпъ ачесте авторъм іа пїлдъ дела от, каре дп фїндъ претътїндеа есте зпъл — тот ачелаш, іар дп форма дїп афаръ се деосебеште ка цїитор де пагіа къ таре саъ къ таре, отъл чел віне кълтїват дп фїеште каре пагіе чїнстеште не оменїме, іар злтра-націоналістъл пїерзанд дїп vedere оменїмеа, vede пъмаї не пагіа са шї ачеаста дї есте „тотъл.“ Ачеастъ idee о аплеакъ авторъм ла крештїністѣ. Крештїністъл есте претътїнде-неа зпъл, дар дп форма дїп афаръ се аратъ дп маї мълте сїмволърї де кредїнде, адекъ: крештїні се дппърдескѣ дп маї мълте вісерїче, Крештїнъл чел адевърат, — віне дпвъдат дъ фръдеаска сърътаре фїеште къръї крештїнѣ, пентрѣ-къ ел ре-квоаште дп фїештекаре вісерїкъ адекъ дп фїештекаре сїмвол де кредїндъ зп те-меїѣ цеперал, — крештїністъл. Дар сѣнт шї аїчі некъмпътадї, кърора пъмаї вісе-рїка лор ле есте тотъл шї карїї дп челе-лалте пъ вьдѣ декът дппротївнїчі не карїї дї зръскѣ. Дппротїва Търчилор, вісе-рїчеле крештїнештї аъ зїтат але сале осе-вітъдї дп парте шї тодї крештїні ераф дпсфелецїї пъмаї де ideeа крештїністъл-лї дп цеперал. Към аъ дпчетат ачесте перїколе, вісерїчеле дпдатъ аъ дпторсѣ спателе зпа къръ алта шчл. — Дъпъ ачесте дпвъдатъл азтор се дптоарчъ іаръ ла Ромънї, ка съ арате към с'аъ невоїт зпїї алцїї аї траце дїп вісерїка ресърїтъл-лї шї че аъ довъндїт къ ачеаста, шї пър-чеде астфел:

„Дп време че врем а траце не Ро-мънѣ дїп вісерїка лї шї а'л бьга дп ал-та ка съ врѣштъшеаскѣ не чеа пъръсїтъ, пої пъ-л дпълдътм ла нїчі зп град кре-

штїнескѣ маї дпалт, чї dorim пъмаї, ка зра релеціоасъ, каре пъпъ акъм мерѣеа дела а. спре b., де аїчі дпайнте съ се пор-неаскѣ дела b. къръ а; къчї есте штївт — къ амбеле вісерїче католіче, чеа ресърї-теанъ шї чеа апъсеанъ пъ се потѣ сфери-шї тоате шї ле іаф дп пъме де ръѣ. А-чеастъ штївтъ аптїпатїе, врем ка съ не фїе тоїагъл політїкѣ. Ісвѣтїм пої съ фа-чем не Ромънѣ крештїнѣ романо-като-лікѣ, атънчі політїка дпшї фьгъдвеште, къ Ромънъл ар зрѣ дп Ръсѣ не крештїнъл ресърїтеанѣ. Ромънъл п'ар пїерде нїмїкѣ; къчї ар трече дїптр'о вісерїкъ католікъ дптр'алта. Дпсъ фъръ дпдоїалъ ачеастъ мълтаре де кредїндъ п'ар тревзі съ фїе не де асъпра, чї дїп лъзптрѣ дптемеїатъ не дпкредїндъареа де чева маї бънѣ, — пасъл ар тревзі съ фїе зп родѣ ал адевъръллї. Атънчі п'ар маї тревзі сфериѣтъ пъререа (Ромънїлор): „къ тот зпа“*); къчї алт-фел пъ неам ажъпсѣ скопъл. Прїмітеле поаве dogme пъ паскѣ нїчі о аптїпатїе: къчї тот зпа есте, Романѣ саъ Грекѣ; шї ашеа пентрѣ скопъл статъллї пъ есте нїчі зп къштїгѣ. Дакъ Ромънъл шї дъпъ пъшїреа са дп вісерїка романъ, прївеште мълтареа ачеаста фъръ нїчі о скїтваре дїп лъзптръл сьѣ, атънчі зїса Ромънъллї: „къ тот зпа,“ о пътем традъче ашеа: „Еѣ ретъїѣ кредїнчїосѣ dogmelor теле, дакъ шї акъм търътрїсескѣ нескаїва лъкрърї, че дп пъсзра.меа де акъм дпшї фолосескѣ шї каре дп сїне пъдїнѣ дпсетнеазъ орї

*) Спре а дпделеце шї Ромънїї дїп прїнчїпате дпсетпът, къ дакъ дптреві не Ромънъл Арделеанѣ че есте „зпїт“ шї „незпїт?“ ел ддї respunde: „тот зпа.“ Trad.

nitika. Асемене лѣкрѣрї і се парѣ лѣи, дѣтѣдїреа сѣндїмор: кѣчї пе чеї веки тот пѣ-ї ласѣ; асеменеа есте шї фѣгѣ-дѣица кѣ ва фї кредїнчїосѣ кѣтрѣ папа, каре фѣгѣдѣицѣ пѣ фаче ка съ салте ині-та Ромѣнѣлї: пентрѣ-кѣ Ромѣнѣл хотѣрїреа асѣпра адеврѣлї орї неадеврѣ-лї о аштеаптѣ дїн гѣра преотѣлї сѣѣ, пе каре ел — фїе кѣт де пѣдїн дѣсемпѣ-тор — дѣ пѣмеште „сѣндїа са,“ (па-па) дѣкѣ аре пѣмаї тїтѣла ачеаста: „сѣн-дїа са“ (Sanctitas sua). Пе лѣнѣгѣ о асе-менеа копїлѣреаскѣ сѣпѣпере ла аѣкто-рїтатеа преотѣлї сѣтеап, тѣртѣрїсіреа кѣ рекѣпоаште дѣ папа чел маї дѣпалт форѣ де хотѣрѣт дѣ тревїле леѣеї, дѣкѣ пѣ есте нїчї о довадѣ де сїндїмїнте романо-крештїнештї, нїчї о сїгѣрандїе кѣ с'ардїне де вїсерїка апѣсѣлї. Прїн ѣрмаре тре-череа пѣ есте де плїнѣ, кѣчї трекѣторѣл се креде а фї дѣкѣ тот дѣ вїсерїка са; шї апої, пѣпѣ че ачеастѣ пѣрере пѣ с'аѣ стерсѣ дїн мїптеа лѣї, статѣл кѣ полїтика са п'а фѣкѣт нїчї ѣн пасѣ дѣпїнте.

Дакѣ есте ѣн фел де ѣрдїе дѣнтре вї-серїка ресѣрїтѣлї шї а апѣсѣлї, — дѣпѣ кѣм се вѣдѣ а креде ачеїа, карїї пе аче-астѣ ѣрдїе дѣтемеїазѣ а лор полїтїкѣ ка пе ѣн мїжлокѣ де деспѣрдїре, — атѣнчї вїне дѣнтревареа: „Кѣм се ва пѣтеа рїдїка ачеастѣ ѣрѣ, ка сѣ се поатѣ фѣптѣї тре-череа дїн ачеаа дѣ ачеаста? — Нѣ алт-мїнтрелеа, дѣкѣт прїн фолоасе дїн лѣп-трѣ шї дїн афартѣ, каре се ѣнескѣ кѣ тре-череа. Фолоасе дїн лѣптрѣ ар фї: кѣпвїнцереа, кѣ чеаалатѣ вїсерїкѣ се дѣп-пѣртѣшеште маї мѣлт шї маї вїне дїн фїнда крештїнїстѣлї ідеал. Дѣпсѣ аче-астѣ кале есте лѣнѣгѣ шї рїпоасѣ; апої Ро-

мѣнѣлї лїпсескѣ прегѣтїтоареле кѣпо-штїнде де а пѣтѣ жѣдека. Маї дескїшї омі-аре ел пентрѣ челе дїн афартѣ пѣтѣмѣнштї фолоасе. Пе ачесте ле прїчеле, де ачесте се апѣнѣ. Кѣнд вор кемїчїї сѣ десфакѣ-орї сѣ дескѣмпнѣпѣтѣ врепн трѣп дїн патѣ-ра тоартѣ дѣ пѣрдїле дїн каре есте кѣм-пѣс, атѣнчї еї аплеакѣт о алтѣ матерїе, каре кѣ ѣна дїнтре пѣрдїї аре маї маре кѣмпнѣ-дїе, дѣкѣт аѣ авѣт пѣрдїле кѣмпнѣсе дѣ-нтре сїне. Прїн ачеаста ѣна дїн пѣрдїї се деспрїнде де соаѣа са шї інтрѣ кѣ чеа поаѣ дѣ алтѣ пѣлѣтѣдеалѣ саѣ дѣкѣїетѣрѣ. Ашеа лѣкреазѣ шї порпїрїле орї плекѣрїле асѣ-пра сѣфлетѣлї. Порпїреа Ромѣнѣлї кѣ-трѣ вїсерїка лѣї, кѣ каре есте дѣнтрепнат, тревѣе сѣ і се скоатѣ прїн о алтѣ маї маре порпїре, ка сѣфлетѣї сѣ інтре дѣ алтѣ лѣгѣтѣрѣ. О асеменеа маї маре пор-пїре, чеа маї маре пе каре о аре онѣл, е-сте ла інтресѣ: сїп-їзѣвїреа, фолоасѣл. Ачесте вор кѣлка порпїреа чеа де маї пайн-те шї вор мїжлокї дѣнтрепнареа кѣ про-пѣсѣл елетѣнт. Фолоасѣл ва тѣїа веїїа ваїерѣ шї ва акѣѣа де чеа поаѣтѣ: адекѣ фолоасѣл, інтресѣл, ва деспѣрдїї пе Ромѣнѣ де веїїа са вїсерїкѣ шї-л ва дѣсѣра кѣ чеа поаѣтѣ. Дѣпсѣ грїнд адеврѣл, ачї се фѣ-птѣеште о кѣпвїне пѣмаї кѣ фолоасѣл шї пѣ кѣ вїсерїка романѣ. Де ѣнде ѣрмеазѣ, кѣ о маї маре тѣлѣемїре а сїп-їзѣвїреї ар фї дѣ старе а десфаче іарѣш дѣкѣїата лѣ-гѣтѣрѣ шї а дѣтемеїа алта. „Venalem certe Urbem“ зїсесѣ Ізгѣрта, „emptorem modo si invenerit!“ (Четате де вѣлѣзаре, пѣмаї сѣ гѣсеаскѣ кѣмпнѣрѣторѣ!).*) —

*) Дѣнтре Ромѣнїї пострї четїторї аї ачестор Фої сѣлїт мѣлїї, пентрѣ карїї тревѣе сѣ дѣ-

Орі ши кѣт сокотескѣ еѣ, кѣ прін зѣре се поате добѣди о кѣлтѣрѣ маї маре ши кѣ де ачѣеа есте де дорит, тотѣши, токмаї а шеа де пѣциѣ аштептѣ съ се ажѣнгѣ прін еа вреѣи скопѣ политикѣ, каре ши фѣрѣ де ачѣеа нѣ поате фї дп планѣ де зѣре. Кѣчи атѣчи скѣмбареа релеѣей, ар тревѣи съ факѣ дѣнтр'о аплекарѣ дѣдоѣоасѣ, алтѣ аплекарѣ сѣгѣрѣ ши афарѣ де тоатѣ дѣдоѣоала кѣтрѣ дѣнпѣрѣтескѣл тропѣ дѣн Вѣна: ачѣаста е фаѣа политикѣ а ачѣстѣи лѣкрѣ! Адекѣ зѣра кѣтрѣ чеї де крѣдѣнѣа ресѣрѣтеанѣ, пе каре зѣрѣ о прѣмеште одатѣ кѣ трѣчѣреа дп вѣсерѣка апѣсанѣ, сѣл факѣ тѣре, некѣлнтѣт дп крѣдѣнѣа кѣтрѣ дѣнпѣратѣл. Врѣнд чѣнева съ ажѣнгѣ ла ачѣст скопѣ, ар тревѣи маї дѣнтѣиѣ де тоате съ ї се факѣ (Ромѣнѣлѣи) кѣпшѣтѣнѣа саѣ кѣцѣтѣл сѣмѣиторѣ ка кѣмпѣна де галѣиї ши апої немѣтавилѣ ка сѣрѣл (мѣптѣле); съ се факѣ, ка зѣса: „Крѣдѣнѣа сѣмпѣшилор есте воїеа лѣи Дѣмнезѣл: „Сѣ нѣ ї се ваѣл ка о пѣрѣпкѣ де дѣн афарѣ чї съ фїе дѣпта вїѣдеѣей лѣи, аерѣл сѣфлетѣлѣи ши сѣнѣцѣле ипѣмеї лѣи. Ашеа дѣр трѣчѣреа (дѣнтр'о

вѣсерѣкѣ дѣнтр'алта) дѣн зѣнѣрѣтѣте, — дѣн театѣ де вре о недеанѣсѣ, съ нѣ се сѣфѣре. Кѣчи поате оаре стѣтѣл а дѣнтемеїа чева орі а се лѣса пе крѣдѣнѣиошѣа ачѣлѣїа, каре дѣнтр'о зѣнѣратѣкѣ некрѣдѣнѣиошѣе дѣши дѣнѣвѣе крѣдѣнѣа са? Че сѣгѣранѣїе аре тропѣл? Оаре ачѣеїа, карѣи кѣ ачѣст кѣпѣ (зѣнѣратѣкѣ, фѣрѣ кѣнѣвѣнѣѣре дѣн лѣзѣнтрѣ) се факѣ некрѣдѣнѣиошѣи вѣсерѣчѣей лор, вор дѣнѣеї еї маї вѣне крѣдѣнѣа кѣтрѣ тропѣ? Аѣ нѣ есте вѣсерѣка чева маї сѣжѣнт ши маї маре де кѣт статѣл? Оаре де пѣкатѣл, — че се прѣвеште ка маї мѣкѣ, — де а скѣмѣа пе домпѣл статѣлѣи, се ва сѣїи ачѣла, каре нѣ се сѣїеште де пѣкатѣл чѣл маї маре де а трѣче ла алтѣ вѣсерѣкѣ? —

(Ва зѣрма.)

КѢТРѢ ЧѢНСТѢТА РЕДАКѢїЕ!*)

Гѣжѣиторѣле дѣнФѣоаїа пѣнтрѣ мѣнѣте шчл. Нр. 10 а. к. кѣ сѣвскрѣпѣнѣїа П. X. I. паре кѣ 'm вѣне але гѣжѣи, ши але деслѣвѣшѣи дѣпѣл кѣм зѣрмеазѣл адекѣ:

Чѣа дѣнтѣиѣ „Фѣїл мѣѣ чѣл їзѣїт“ шчл. ачѣаста есте: фѣтеле лѣи Лот пѣи кѣ фѣїи лор.

Адоа „Дѣн пѣмѣлнт сѣлнт зѣдѣтѣ“ шчл. есте стракѣна, ши оала дѣн пѣмѣлнт фѣкѣте.

Атреїа „Ѣн ом кѣ канѣ тѣїат“ шчл. поате съ се дѣнѣлеагѣ потѣл чѣл че сѣ зѣлтѣїеѣе, трѣпѣна, алкѣрѣїа канѣл есте тѣїат, ши кѣ мѣлѣдѣа чеїа че есте мѣтѣтѣ дѣн вѣїаѣа каре трѣїсе маї 'наїпѣте. дѣнсѣ тотѣш дѣпѣл зѣлтѣїре їарѣш вѣїазѣл амѣнѣдоао.

сѣпѣлѣм, кѣ їзѣзѣрта рѣга Нѣмїдїеї, чѣл маї вѣклеан тѣраї дп їсторїа веке, пѣрѣят ла Рома пѣнтрѣ фѣрѣделеїе леї, терѣсѣ дп перѣоанѣ аколо пѣи дп локѣ де а сѣмѣї аспрѣнеа злор дрѣпѣї жѣдекѣтѣорѣ, кѣ дѣре де ванї їсѣзѣтї а кѣмпѣра пе сѣнѣаторѣї романѣи ши а пѣи-ї фѣче прѣїетѣнї апѣрѣтѣорѣ, дѣнкѣт дѣнсѣш тѣранѣл ешїнд дѣн Рома дѣшї вѣтѣ жокѣ де еї зѣкѣнд кѣнѣнтѣле де маї сѣс: „Чѣтѣте (Ромѣ) де вѣнзѣре, пѣмаї съ гѣсѣпѣтї кѣмпѣрѣтѣорѣ!“ Дѣнтѣнпѣлѣреа каде дп эпоха, дп каре Романїї прѣїмїнд преа мѣлѣї Грѣчї дѣнтрѣ сѣне дѣнчѣнѣсѣрѣ а се молѣнѣи ши а се стрѣка. — — Трад.

*) Дѣнтрѣзѣїат пѣсте воїеа поастрѣ. Ped.

Апатра „Он кълъторѣ днтълпнд дн дрѣтл съѣ зп от ши о фѣтее“ шчл. отѣл ши фѣтеіа, аѣ фост татъл кѣ фіеса.

А чіпчеа „Мерганд ла о грѣдінъ дн плімваре, доао нѣме ши доаѣ фете“ шчл. аѣ фост нѣмаі треі персоане, адекъ о нѣіере маі вътрѣпъ, днпрезпъ кѣ фіеса, кареа аѣ авѣт ши дѣпса алтъ фіе, дінтре каре чеа дпн міжлок съ сототече ши ка нѣмъ ла а треіа, ши ка фатъ челіі дпнтѣіѣ маі вътрѣне, ши аша доао нѣме ши доао фете.

Дѣпгт ачестеа дпсѣмпез ши еѣ зрмъ-тоареле :

Днтѣіѣ, пѣпъ трѣіам п'авеам глас, чі ерам нѣт; іаръ дѣпъ тоарте ам къпетат глас, ши почѣ къпта де кѣте орі веі вреа.

А доілеа дпн пасѣл міе кѣрѣе міере ши веніп, де таре че сѣпт треі нѣ цпн.

N. T. П.

Дпн нѣлте пѣціне.

Александръ чел маре днтреѣанд оді-піоаръ не зп корсар чел прпнссесе, кѣ че дрепт тѣрѣзѣр ел ліпідеа нѣрпї; кѣ ачелаш дрепт, респѣнсе корсарѣл: кѣ каре тѣрѣзрї ши тѣ днтрег ротоголѣл пѣнѣптълѣі. Пе міне нѣ пѣтеск оаменїі хоцѣ де маре, пентрѣ кѣ ам нѣмаі о корѣѣіцѣ сѣпт порѣпкънї, іар не тіне днвінгѣтор, пентрѣ кѣ сѣте де корѣѣі ши мїі де солдаці дці стаѣ сѣпт нѣпъ.

— Ла вестітѣл Морѣс канцеларѣл епглїтерїі, че се афла дн прпнсоаре, трїімїсе країѣл зп варѣер, ка сѣі разѣ варѣа чеї крескъсе пѣпъ ла пент; канцеларѣл дл трїімїте дндѣрѣпт, фѣр а се раде, кѣ ачесте кѣвіпте: країѣл а порпїт процес асѣпра

канѣлѣі теѣ, аѣ п'ашї фї еѣ певзп кѣнд ашї плѣті пентрѣ варѣѣ, пещїнд дпкъ а кѣі ва фї канѣл?

— Кардіналѣл Рїшелї, днтрѣанд днтр'о вїсерїкъ, знде кѣѣпта зп кѣлѣгѣр францїшканѣ, се мїрѣ кѣм нѣшї перде презендіа ачела, вѣзїнд зп бѣрѣат аша стрѣлѣчїт. Дечї, іспрѣвїнд кѣлѣгѣрѣл кѣѣптъл, дл днтреавѣ кардіналѣл, кѣм аї пѣтѣт ворѣї кѣ атѣта бѣрѣѣдіе? Еѣ нѣам днвѣдат кѣѣптареа, респѣнсе рїторѣл, дппаптеа зпїї вас кѣ кѣрѣвнї апрїпшї, дн міжлокѣл кѣрора ста зп кѣрѣвне маі маре апрїпсѣ, ши прпн ачеста т'ам дедат а пѣтеа кѣѣпта ши дппаптеа еміненції тале.

— Контеле Манфелд, зпѣл дпнтре чеї маі марї ерѣї а веакѣлѣі трекът, дпщїпандѣсе десѣѣршїт, кѣткъ зп спїдерѣ ар фї прїїмїт о сѣмъ дпсѣмпатѣ ка сѣ'л отрѣвеаскъ, дл лѣсѣ съ се апронїе, ши дѣпъ че се іві дї ворѣї зрмътоареле кѣвіпте, преа потрївіте ши пентрѣ пої: прїетїне, нѣмї цот дпкпнѣі, кѣм, зп от, кѣї нѣ іам фѣкѣт нїчї зп рѣѣ, нїчї о стрїпѣѣтате дн тоатѣ вїїада теа, сѣ вреа а нѣ ліпсі де вїїацѣ'мї; — де кѣтва ліпса те інтецене сѣ фачї о асфел де крїмъ, іатѣ ванї, — нѣмаї фї от де оменїе.

— Пѣртѣанд Романїі ресѣоїз кѣ країѣл Порсена, зп роман анѣме Мѣцїе Счево-ла (стѣпгачїѣл) се хотѣрѣ а терѣе дн корѣл лѣї Порсена, щї ал оторѣ. Дечї венїнд нїтерече дн корѣл секретарѣлѣі шїл отоарѣ не ачела, кѣ гѣнд кѣ ар фї оторѣт не країѣл; воїнд акѣм а се дн-тоарче, дшї кроїеце дрѣм кѣ саѣа нпнтре нѣлціме; дар дл прпнд ши дл дѣк ла Порсена; чїне ещї тѣ? дл днтреавѣ ачела; — еѣ сѣпт зп роман, нѣтеле теѣ е Каїѣс

Мѣдїѣс, ка връштаншї ам венїт съ отор
 пе връштаншѣ, шї акѣм тот ачелаш кѣраж
 дла ам а тѣрї, каре'л авеам маї пайнте ате
 оторѣ пе тїне. Нѣ сѣнт еѣ сїнгѣр, дела
 каре аї тѣ съ'дї темї вїаца, маї сѣнт днкѣ
 треї сѣте де тїперї романї, карїї аѣ жѣрат
 асѣпрѣ'дї. Країѣл се инфїорѣ пентрѣ прї-
 теждїа чеї ста дпнаїнте, шї порѣпчї ка съ
 адѣкъ жар дпнаїнтеа лѣї, вїтеазѣл романѣ
 дшї дпгїнсе тѣна дп фок, шї фѣрѣ ашї
 скїтѣва фаца о лѣсѣ кѣтѣва тїмпї съ арѣзъ;
 — іатѣ, зісе Мѣдїе: кѣт де пѣдїп се зїтѣ
 ла дѣрере ачеїа, каре'шї вѣд зп пѣте пе-
 тѣрїтор дпнаїнте. Країѣл зїмїт де атѣта
 ѣърѣзїе, дла лѣсѣ пепеденсїт.

— Фїлософѣл Біас, сїліт фїїнд одатѣ
 а хотѣрѣ пе зп фѣкѣтор де реле ла тоар-
 те, дпчепе а пѣдїпце пентрѣ соарта лѣї чеа
 пѣферїчїтѣ. „Пентрѣ че пѣдїпцї? дла дп-
 трѣвѣ оаре чїне; аѣ пѣ атѣрпѣ дела тїне
 ал осѣндї, саѣ ал скѣна?“ „Нѣ,“ респїнсе
 фїлософѣл: „дрептатеа шї леѣеа пофтеѣе
 осѣнда лѣї; іар патѣра дпї порѣпчеїде а
 пѣтї мїлостївї спре пѣферїчїреа оменїмеї чеї
 пѣлт слѣбѣноцїте.

ЪН РЕМАС БЪН. *)

Сѣс ла дѣал, орї жос ла вале
 Дпзѣдар прївѣск офѣнд,
 Кѣтрѣ вїне пѣ възѣ кале,
 Сїмдѣ, кѣ соартѣа аре 'н гѣнд,
 Съ м' арѣнче 'н тѣдїї кѣ гїацѣ;
 Ах, апара теа вїацѣ!

*) Днкѣ дела апѣл 1840.

Соаре, лѣпѣ, черѣщї стеле!
 Пе воїѣ вѣ кїетѣ тѣртѣрїї,
 Спїзнѣ'дї грешалеле теле;
 Щерс съ фїѣ дїнтре чеї вїї
 Дѣ ам фѣкѣт вр'о стїрїмѣтате
 Ла дѣштанѣ, прїегїнѣ, саѣ фрате.

Вої, одрасле тїпереле,
 Мїелѣшеї пѣвїновадї!
 Ч' а'дї фост сѣнт грїжіле теле
 Спїзнѣ'дї, — в'ам дат съ гѣста'дїї
 Отравѣ дїп тѣгѣр верде;
 Іарѣ де фер, *) че вѣ 'перде
 Рѣтѣї царѣ сѣпѣтоасѣ,
 Дп ал тѣѣ лѣагѣнѣ фїреск!
 Нѣ 'н зѣдар кѣ ещї мѣптоасѣ,
 Дп кѣт дїе пѣ'дїї сосеск
 Калделе соарелѣї разе,
 Че прїп мѣпцїї пѣстїї с'ашазе.

Рѣтѣпѣ'дї ващї**) дпвекїте,
 Че адес вѣ черчетам!
 П'а воастрѣ рѣїнї тѣртїте,
 Доамне, мѣлт маї кѣѣетам,
 Кѣ асеменеа зрїсїтѣ,
 Ва фї мїе рѣндїсїтѣ.

Тѣтпѣ, фѣрѣтоасѣ Сїоане***).
 П' ал тѣѣ вѣрѣ кѣнд тѣ сѣїам,
 Ка дп пѣскарї вїѣ ікоане,
 Тот дїпѣтѣ'л реведѣам; —
 Оар лѣсам'а крѣда соарте,
 Съ те маї калкѣ пѣн' ла тоарте!

Олтѣле, вале фѣрѣтоасѣ!
 Мѣлт воїѣ фї дїе даторїѣ,
 Де мї трече кѣтрѣ касѣ;
 Дар трекѣнд, съ пѣ м'оторї;
 Кѣ дѣштанїї вор фї 'н старе,
 А пѣ'мї да лок де 'нропаре.

And. Мѣрѣпанѣ.

*) О іарѣ дпвенїпатѣ, каре тѣдїкѣндѣо вїга,
 креаѣ.

**) Доѣ зїдїрї преа векї ла Брашов пентрѣ апѣраре.

***) Зп мѣпте романтик де асѣпра Брашовѣлї.